

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus qui intitulatur Fedus christianu[m]

Alantsee, Ambrosius

Augustae Vindelicorum, 1504

VD16 A 1215

Capitulum quartum. quod pax inter octo beatitudines est una et precipua.
Et etiam est fructus spiritus

[urn:nbn:de:bsz:31-309435](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-309435)

Fedus christianum

animam suam, id est vitam, p nobis posuit. Tante virtuositate est caritas q hoies de mundo trahit ad celum. Vnde idem iohannes ait. Videte qualem caritatem dedit nobis deus, vt filij dei nominemur & simus. Si autem filij (inquit apłs) et heredes, Heredes quidem dei, coheredes autem christi. Non quidem regni terreni. Quia regnum eius non est de hoc mundo. Sed regni celestis, Caritas itaq virtuositate sua habet virtutem

Purgatiuam. contra peccatum.

Inflamatiuam qntum ad effectum.

Diuificatiuam et perfectiuā quantū ad motū

Sublimatiuā. Dum infima leuat sursum.

Et inclinatiuā. Dum sumā inclinat deorsum.

Caritas Quarto caritas maior est ceteris virtutibus, donis & gratijs Quia est diuturnitate pmanentior. Durat em sine fine. Scdm aplm namq euacuanda est fides. Cui succedet visio

maior est Euacuanda est spes. Cui succedet tentio. Cessabūt pphetie.

ceteris v Et breuiter euacuandū est quidqđ imperfectū est Caritas autē

tutibus euacuanda nō est. sed psummanda. Vñ apls dicit. Caritas nunq̄ excidit. Sed incipit in via et pficitur in patria. Vbi

apłs aiam suauiter. incessanter. et interminabiliter exurit. Et deo inseparabiliter copulat et vnit. Nulla tribulatione cōstringit.

Cariti. Nulla vetustate psumitur. Nulla aduersitate obruitur Qm̄

vij. vt dicit cant. viij: fortis est vt mors dilectio. Quā p̄tinuam

Petrus habere suadet sanctus petrus. Eo q̄ operit multitudinem

in cano. petōr. Cum itaq̄ pax vera ex caritate scaturiat. Sicut actus ex habitu. Et cū talis. tantaq̄ sit caritas. tene caritatem. sine

qua nō potes possidere veram pacem. Cum qua non vales

amittere pacem.

Capitulum quartum. q̄ pax inter octo beatitudines est vna et precipua. Et etiam est fructus spiritus.

Dicis auctor christi iesus. ab exordio doctrine sue volens suos alumnos retrahere a regno terreno: et animare ad regnum celeste. cū octo recensisset beatitudines. hanc inter ceteras de pace nō tacuit

chrifo. Sed dixit. Beati pacifici: qm̄ filij dei vocabunt. Pacifici sūt fm̄ christi. qui a dissensidōis & discordie scandalo separati. dilectōem caritatis fraterne. & pacem ecclesie. sub catholice fidei

Capitulum III

vnitate custodiūt. Quam pacem dñm esse daturū dauid as-
tessatus est dicens. Audiam qđ loquat in me dñs deus. qm̄
loquetur pacem in plebem suā. et sup scđos suos. Et in eos
qui puerantur ad cor. De qua pace custodienda. apłs nos **Apl̄s**
monet dicens. In oibus seruantes vnitate spūs. in vinculo
pacis. Et iterū. Pax dei que superat oēm intellectū. custodi
at corda et corpora vstra a malo Nichil em̄ tam necessariū
seruis dei. tam salutare eccle. qđ caritatem seruare: et pacem
diligere. Sine qua deum videri non posse ad hebreos apłs
docet dicens. Ante oia diligite pacem. sine qua nullus vide-
re deū poterit. Vñ omni studio ac deuotione seruare pacem
cōuenit. et eos qui a pace dissentiunt. ad vnitatem et carita-
tem reuocare. Exemplo pphe. qui ait. Cum hijs qui oderūt **P̄sta**
pacem erā pacificus. Pax multa (dicit idem pphe) diligen-
tibus te. et nō est illis scandalum. Ponā in pace filios tuos
(inquit dñs p esayam) et in equitate edificaberis. Si filius
dei ad hoc carnem susceperat et pati dignatus est. vt pacificaret
nos deo p sanguinem crucis sue fm qđ apłs retulit. p oia pa-
cifici esse debem⁹. vt vere deū pacis in nobis habere mereamur.
Scriptū est em̄: factus est in pace locus eius. Et habita-
tio eius in syon. idest in aia speculatiua. deū p contemplatōem
vidente. P̄stātia aut pacis ex eo potissimū claret. Quia nō
solū est actus interior maxime virtutis theologicę. vtz carita-
tatis vt p̄dictū est. Sed etiā est vna de octo beatitudinibus
precipua Et fm augustinū sic est actus p̄st. ntissimi doni ha-
bitualis spūscti. videlicet sapientie. Et fm ambro. sup lucā **Ambro
sup lucā**
sic est actus maxime virtutis cardinalis. scz iusticie. Inq̄ntū
importat pfectōem actus vel sapientie vel iusticie. Que sunt
quidam habitus a deo infusi. Dono p̄cipue sapientie beati-
tudo de pace correspondet Quia sapientia pacificos respicit.
in quibus nullus motus est rebellis. sed oēs obtemperant
rationi. Et rō in vere sapientibus in oibus obtemperat deo
Vnde in eis inuolabilis pax cum deo et pximo p̄seuerat.
Etiam virtuti iusticie pax correspondet. fm illud ysaię. xxx. **Iustus
ille est**
Opus iusticie pax. Iustus em̄ est. Qui recte viuit. neminem
ledit. Et ius suum cuiqz tribuit. Pacificus vero recte viuit.
Quia pacem pectoris in seip̄o custodit. Meminē ledit. Quia
caritatem et pacem cū pximo nō infringit. Ius suū cuiqz tri-
buit

Fedus christianum

buit. Reddens que dei sunt deo. Et que cesaris cesari. Et quia pax maxime virtuti theologicæ. Maxime virtuti moralis. Et maximo dono spūs sancti est copulata. Ex eis vt actus ex habitibus scaturiens: Ideo maximū ei p̄m̄ium p̄mittit̄. scz filiatio dei Dicente domino Mathei. v. Beati pacifici. Qm̄ filij dei vocabunt̄ Sunt aut̄ tria que faciunt hoīem filiū dei. Primo fides formata. Job. j. dedit eis potestatem filios dei fieri: hijs qui credunt in noīe eius. Secundo caritas perfecta: Matb. v. Diligite inimicos vestros & c. Vt sitis filij patris vestri. Tertio pacis p̄cordia: fm̄ illud Beati pacifici qm̄ filij dei vocabunt̄. Tales pacem diligentes christo sunt similes fm̄ christo. Qui est pax nostra: et fecit vtraq; vnū fm̄ aplm̄: Vel quia fm̄ augu. in deo est summa quies: et nil repugnans. Vel fm̄ christo. Pacifici dicunt̄. qui nec odium. nec litigant: sed litigantes. et discordantes ad pacem exemplo xpi reducunt: Hijs recte vocant̄ filij dei: Quia vnigeniti filij dei hoc opus fuit: p̄gregare dispersa: et pacificare cōtra se p̄reliantia: Illud etiā adijciendū est q̄ pax non solum est actus p̄stantissime virtutis theologicæ: vtz caritatis: Et excellentissime virtutis cardinalis ac moralis: scz iusticiæ. Et maximi doni spūs sancti. scz sapientiæ. Sed etiā inter fructus spiritus enumerat̄ ab aplo ad gal. v. Qm̄ dicit. fructus aut̄ spiritus est Caritas. Gaudium. Pax. Patientia: Benignitas. Bonitas. Longanimitas. Mansuetudo. fides. Modestia. Continentia. Castitas. Est aut̄ pax fructus spiritus inquantū in actu suo virtuoso habet delectatōem annexam. qua aiām spiritualiter reficit: et suaviter delectat: Hic fructus ex eo p̄ciosus monstratur: Quia creberrime in ore filij dei in vita. in morte. et post mortem fuit inuentus. Hic fructus triplicem habet virtutem: Primo filio dei p̄ imitatōem assimilat: qui dixit Beati pacifici qm̄ filij dei vocabuntur: Nō habent em̄ pacifici tale officiū in terris. quale officium habet filius dei in celis: qui pacificauit & reconciliauit nos deo patri: Secō hic fructus locum deo p̄parat. Si enim habes hunc fructū. habes deū ad cōuinium tuū. Qm̄ paulus ait. Pacem habete: et de⁹ pacis et dilectōis erit vobiscū. Tertio hic fruct⁹ eternā quietem donat: ideo ysaias ait. Erit sabbatum ex sabbato. Qui enim pacem in hoc vita diligunt. in fu

Christo.

Apl̄s.

Capitulum V

turo seculo eam in eternum possidebunt. Unde dominus per os ysaię p̄be. c. xxxij. dicit. Sedebit populus meus in pulcritudine pacis. In tabernaculis fiducie. Et in requie opulenta: r̄.

Capitulum quintū. De inductiuis ad pacem.

Pacem omnia appetunt: inquit augu. xix. de ciui. dei: Vbi hoc multis p̄bat exemplis. Ideo nāq̄ bellū (qđ naturaliter omnes abhorrent hoies) geritur: vt ad pacem. cunctis mortalibus optabilem pueniatur: vt dicit. xxij. q. j. Militare. Sunt autē multa ad pacē inductiua. Scz natura. figura. Scriptura. Gratia

Aug.

Et gr̄a Primo ad pacem nos inducit natura. Videm⁹ quippe q̄ pulcherrimo ordine sumus ille oim opifex. federa rerū nectit. Ita vt elementa supiora. inferiora. quasi in gremio quodā foueant. Elementata ex elementis quasi materis ex vberibus virtutem suā sugant atq̄ recipiant. Orbes celestes superiores. inferiores indissolubili federe circueant atq̄ amittant. Regio etherea. regioni elementari. vim atq̄ efficaciam sedulam. tam per lumen. q̄ per influentiam prebeat. Vnde et p̄philo. j. metheoroz dicit. Regio superior regioni elementari contigua est. vt tota virtus eius inde gubernetur: Interroga itaq̄ lumen nature et docebit te. quō viuas in lumine gratie.

Ad pacē inducit natura

p̄ph. j. methe.

Secundo ad pacem nos inducit figura. In figuram pacis et federis tenacissimi. vnigenitus dei filius a regalibus sedibus in hunc mundum venit: et humanum genus. p̄ peccatū primorum parentum. a suo conditore viduatum. per suā passionem saluificam sibi indissolubili federe reconciliauit. vt consortium felicitatis sue ex fructu passionis vberimo mereretur: Claram cernimus in xp̄o pacem figuratā. si pensamus q̄ ipse est caput. et nos membra. Et q̄ sumus vnus capitis mēbra. Vnius em̄ corporis mēbra indissolubilem ad se p̄sonantiā habent. Videmus in corpe huāno integerrimā membrorū oim p̄cordiā. Vno lāguente alia p̄paciunt. Et sanguinē magis p̄stabilem. vt ei subueniāt. de corde: et alijs p̄tib⁹ corporis eidem transmittunt. Vnū corp⁹ multi sumus. oēs q̄m̄ vna ecclesia dei degim⁹: Oēs q̄m̄ vno impio militam⁹. Vnū de mutuis p̄fectib⁹. eam p̄gratulatōem de mutuis defectib⁹. eam cōpassiōem:

figura

b. iij